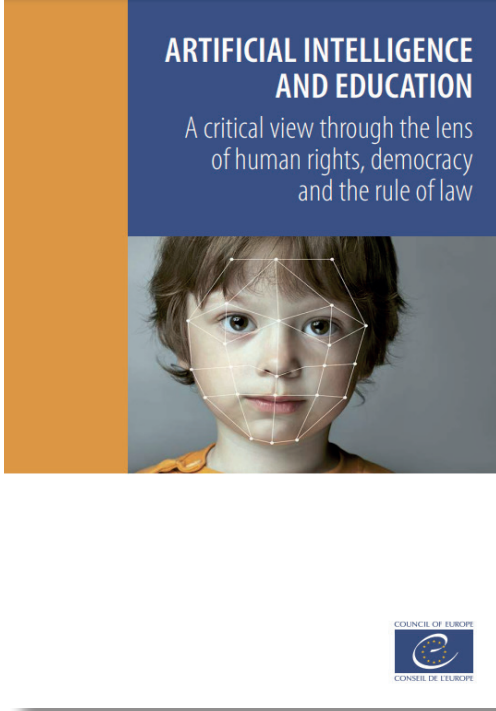

RAPOR ADI: ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND EDUCATION: A CRITICAL VIEW THROUGH THE LENS OF HUMAN RIGHTS, DEMOCRACY AND THE RULE OF LAW

Yapay Zekâ ve Eğitim: İnsan Hakları, Demokrasi ve Hukukun Üstünlüğü Merceğinden Eleştirel Bir Bakış

Yayımlayan Kuruluş: Council of Europe

Yayın Yılı: 2022

Anahtar Sözcükler: *Yapay zekâ, eğitim, insan hakları ve politika geliştirme*

Özet

Bu rapor, yapay zekâ ile eğitim arasındaki ilişkileri araştırarak yapay zekânın eğitim alanında ortaya çıkardığı fırsatlar ve zorluklar konusunda eleştirel bir bakış sunmayı hedeflemektedir. Raporda, eğitimde yapay zekânın nasıl uygulanabileceği ve bilinçli kullanımının nasıl öğretilebileceği konusunda fikirler sunulmakta ve Avrupa Konseyi'nin temel değerleri göz önünde bulundurularak yapay zekânın eğitim üzerindeki etkisi değerlendirilmektedir. Rapor dört bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde, yapay zekâ ile öğrenme, öğrenme analitiği ve yapay zekâ okuryazarlığı konuları tanıtarak eğitim ile yapay zekâ arasındaki bağ tanımlanmaktadır. İkinci bölümde, yapay zekânın öğrenciler üzerindeki etkisi, bu konudaki etik hususlar ve

eğitim ekosisteminde yapay zekânın yeri konuları ele alınarak eğitimde yapay zekâ kullanımı ile ilgili temel zorluklar incelenmektedir. Üçüncü bölümde, insan hakları, demokrasi ve hukukun üstünlüğüne odaklanılarak Avrupa Konseyi'nin temel değerleri (insan hakları, demokrasi ve hukukun üstünlüğü) merceğinden yapay zekâ ve eğitim arasındaki ilişki incelenmektedir. Sonuç bölümünde ise yapay zekânın eğitimde kullanımında karşılaşılabilecek zorluklar ve fırsatlar vurgulanarak ilerleyen süreçte bu konu hakkında ilgili paydaşların daha doğru ve bilinçli kararlar vermeleri için kapsamlı bir ihtiyaç analizi yapılması gerektiği belirtilmektedir. Rapor, ihtiyaç analizi kapsamında ele alınabilecek konuların bir listesiyle sona ermektedir.

Öneriler

Bu raporda;

- Eğitim ekosisteminde yer alan farklı paydaşların öğretim, öğrenme ve ölçme değerlendirme süreçlerinde daha bilinçli kararlar almaları için yapay zekâ okuryazarlıklarının artırılması,
- Eğitimde yapay zekânın avantaj ve dezavantajları dikkate alınarak insan hakları, demokrasi ve hukukun üstünlüğü değerleri ile uyumlu bir şekilde değerlendirilmesi,
- Yapay zekâ kullanımı ile ilgili etik hususların karar vericiler tarafından göz ardı edilmemesi ve bu konuda yasal düzenlemelerin yapılması,
- Yapay zekâ alanındaki hızlı gelişmeler dikkate alındığında eğitim sistemlerinin bu gelişmelere ayak uydurabilmesi için bugünden hazırlık yapmaları,
- Yapay zekânın eğitimde etkin kullanımı konusunda eğitimcileri, öğrencileri, velileri ve politika yapıcıları daha iyi yönlendirebilmek için kapsamlı bir ihtiyaç analizi çalışmasının yapılması önerilmektedir.